

Havørn *Haliaeetus albicilla*

White-tailed eagle

Havørnen yngler ved kyster og søer i store dele af Europa samt videre østpå gennem Rusland og Asien til Stillehavet. Siden 1800-tallet er den europæiske udbredelse blevet reduceret kraftigt. Den største bestand findes i Norge og i landene omkring Østersøen. Havørnen genindvandrede som ynglefugl til Danmark i 1995, og siden er bestanden vokset til 10 par i 2003 (Grell m.fl. 2004). Antallet af vintergæster i Danmark er vokset i de senere år (Lange 2005).

Mærknings- og genmeldingsdata

I Danmark er der ringmærket i alt fire havørne i hhv. 1953, 1956, 1968 og 1980. En af de ringmærkede fugle er genmeldt. Fuglen blev fanget i nettet over et dambrug ved Vorbasse i Vestjylland 8. december 1980, og

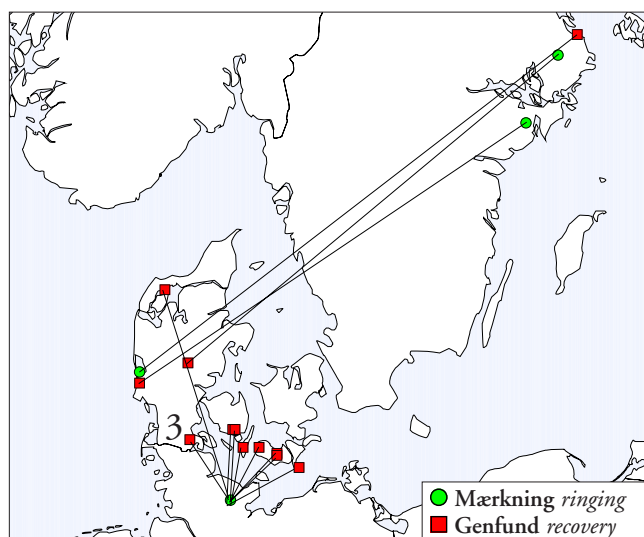

Fig. 1. Mærknings- og genmeldingslokaliteter for havørn mærket eller genfundet i Danmark (n=14). Linjer forbinder mærknings- og genmeldingssted. Præcise mærkningslokaliteter for svenske og tyske fugle er ikke oplyst. Ringing and recovery locations for white-tailed eagle ringed or recovered in Denmark (n=14). Lines connect ringing and recovery site. Ringing sites in Sweden and Germany are shown as provinces.

blev efter en uge i pleje atter sluppet fri på Tipperne. Fuglen var en etårig hun. Den blev tyve år senere (15. december 2000) aflæst ved en ørnefodringsplads nord for Stockholm (fig. 1).

To ringmærkede svenske havørne er genfundet i Danmark. De blev begge ringmærket i området omkring Stockholm og fundet i Danmark i deres første leveår. Den ene blev fundet ved Nørre Snede i Midtjylland i marts 1947 og den anden nær Henne Strand i Vestjylland i februar 1986 (fig. 1). Kun en mindre del af de svenske fugle genfindes uden for Sverige, og udelukkende fugle i deres første eller andet leveår (Fransson & Pettersson 2001).

Det er fortsat ukendt, hvordan den danske vinterbestand er sammesat, men et vist træk over Øresund forår og efterår (Lange 2004), antyder, at en del af fuglene i det østlige Danmark kommer fra yngleområderne mod nordøst. Der er ikke genfundet havørne fra den relativt store norske bestand i Danmark, i overensstemmelse med, at norske fugle kun sjældent genfindes udenlands (Bakken m.fl. 2003).

Begge mager i parret, der yngede ved Hostrup Sø i Sønderjylland i 1996, var farveringmærket (Juhl m.fl. 1996). Begge fugle var udklækket i Tyskland, hunnen i 1991 og hannen i 1993. Hannen i parret ved Maribosøerne 1995-2005, var mærket som unge i Slesvig-Holsten i 1991 (H.E. Jørgensen pers. medd.). Flere af de andre sydøstdanske ynglefugle er også farvemærkede, men ingen ud over de nævnte er aflæst med sikkerhed. Nordtyske havørne er desuden genfundet ved hhv. Vejlerne (2001), Tørsbøl (1982), Brændegårdssøen (1998, 2003), Arreskov Sø (2005), Langeland (2005), Nakskov Fjord (2005), Røgbølle Sø (2004), og Gedser (1979) (B. Struwe-Juhl pers. medd.).

English summary

The white-tailed eagle is a rare breeding bird in Denmark with about ten breeding pairs. The number of winter visitors has increased in recent years. Only four white-tailed eagles have been ringed in Denmark and one of these was later recovered. A one-year-old female caught and ringed in western Jutland in 1980. It was recorded 20 years later at a feeding site north of Stockholm. Two white-tailed eagles from the area around Stockholm have also been found in Denmark. Several white-tailed eagles from northern Germany have been found in Denmark, some as breeders.